

Informasjonsarbeid

Karriereveiledning

Samordning av tjenester

Kompetansebygging

Holdningsarbeid

VEIVALG

Informasjons- og karrieresenter

Bakgrunn for Veivalg, Informasjons- og karrieresenter

- Våre erfaringer gjennom et langt yrkesliv
- Opplevelser og tilbakemeldinger gjennom arbeid i Helt Med
- Økende kontakt fra enkeltpersoner
- Tett kontakt med fagfeltet og brukerorganisasjoner
- Forskning
- Rapport arbeidsgruppe Bergen kommune
- FN konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

Veivalg tar form

- **Avklaringer organisatorisk Helt Med – eget prosjekt**
- **Avgrensninger region/Vestland fylke**
- **Gjennomfører en spørreundersøkelsen (kommunene – NFU)**
- **Avklare mål og visjoner (hovedområder og fokusområder)**
- **Kontakter Sparebanken Vest, Agenda Vestlandet («Spot on»)**
- **Et offentlig ansvar: Intensjonsavtale NAV Vestland – Vestland fylkeskommune – Kommunene (Bergen)**

Rapport arbeidsgruppe Bergen kommune

Arbeidsgruppens forslag til tre tiltak eller samarbeidsmodeller

Målet med tiltakene eller samarbeidsmodellene er å få på plass gode overganger og gi et tilpasset tilbud for personer med utviklingshemming eller særskilte behov som har fått et endret behov for arbeids- eller aktivitetstilbud.

1. Årlig samling og møteplass for mennesker som jobber med målgruppen
2. Opprette en nettside
3. Opprette et samarbeidsforum

Forslag om å opprette et karrieresenter

Arbeidsgruppen vil lansere ideen om å opprette et karrieresenter. Dette er et tiltak som Bergen kommune anbefales å få på plass slik at en kan bedre tilbudet til målgruppen. Et karrieresenter vil være et synlig og målrettet tilbud til brukergruppen, men også en ressurs for pårørende og andre som jobber innenfor dette området.

(lansert av HELT MED på SOR-konferansen i 2019)

Veivalg, Informasjons- og karrieresenter

Spørreskjema til alle 43 kommuner i Vestland fylke (74% svar) og tilsvarende spørreskjema til alle NFU sine 26 lokallag i Vestland fylke, i tillegg til NFU Vestland fylkeslag (70% svar). **Betydelige forskjeller i svarene fra kommunen og NFU**

Utdrag fra spørreundersøkelsen:

Ranger/prioriter fokusområdene etter hva kommunen/NFU anser som de viktigste å starte med (ranger 1-5). Av svarene ser av at kommunene og NFU er godt samstemt om hva som er viktigst – Informasjonsarbeid.

Kommuner Vestland	Pri1	Pri2	NFU Vestland	Pri1	Pri2
Informasjonsarbeid	56%	25%	Informasjonsarbeid	48%	19%
Samordning av Tjenester	19%	22%	Samordning av tjenester	10%	29%
Kompetansebygging	13%	13%	Kompetansebygging	10%	19%
Holdningsarbeid	9%	28%	Holdningsarbeid	24%	19%
Karriereveiledning	3%	13%	Karriereveiledning	10%	14%

FN konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

«...formål å fremme, verne om og sikre mennesker med nedsatt funksjonsevne full og likeverdig rett til å nyte alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter, og å fremme respekten for deres iboende verdighet.»

FN konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

Artikkel 9: Tilgjengelighet

«...sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne på lik linje med andre får tilgang til det fysiske miljøet, til transport, til informasjon og kommunikasjon...»

Artikkel 10: Retten til et liv

«...en iboende rett til livet, og skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne faktisk kan nyte denne rettigheten, på lik linje med andre...»

Artikkel 19: Retten til et selvstendig liv og til å være en del av samfunnet

«...har samme rett som andre til å leve i samfunnet, med de samme valgmuligheter, og skal treffe effektive og hensiktsmessige tiltak for å legge til rette for at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal kunne gjøre full bruk av denne rettighet...»

Artikkel 21: Ytringsfrihet og meningsfrihet, og tilgang til informasjon

«Retten til tilgang til informasjon omhandler tilgang på informasjon som er beregnet for folk flest.»

«...skal kunne ha ytringsfrihet, meningsfrihet og tilgang på informasjon på lik linje med andre. Dette innebærer frihet til å få alle typer informasjon...»

FN konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

Artikkel 24: Retten til utdanning

«...sikre et inkluderende utdanningssystem på alle nivåer, samt livslang læring,...»

«...innebærer full inkludering i hele utdanningsløpet.»

«...forebygge utenforskap og ekskludering i utdanningssystemet, ved å bygge ned barrierer.»

Artikkel 27: Arbeid og sysselsetting

“...har rett til arbeid på lik linje med andre.”

“...arbeid som man selv fritt velger eller påtar seg i et arbeidsmarked og arbeidsmiljø som er åpent, inkluderende og tilgjengelig...»

“...får rimelig tilrettelegging på arbeidsplassen...”

Artikkel 30: Deltakelse i kulturliv, fritidsaktiviteter, fornøyer og idrett

«...likestilte muligheter for å delta i kulturliv, fritidsaktiviteter, fornøyer og idrett.»

«...likestilt tilgang til kulturmateriale, kulturaktiviteter og steder som tilbyr kultur og kulturell framføring»

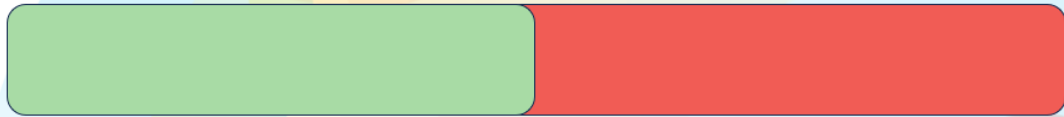
«...likestilte muligheter for å delta i idrett, både vanlige idrettsaktiviteter (herunder i skolen) og idretts- og fritidsaktiviteter spesielt beregnet på dem»

1994 – 95 % av alle med utviklingshemming dagtilbud / arbeid

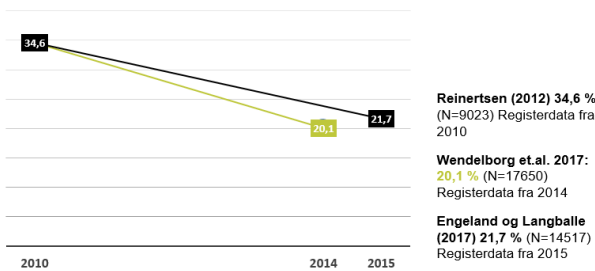

2017 – 47 % av alle med utviklingshemming dagtilbud / arbeid

Meld. St. 45 (2012–2013) **Frihet og likeverd:** positiv utvikling i levekårene for personer med utviklingshemming sammenlignet med situasjonen før ansvarsreformen, men konkluderte likevel med at det er **urovekkende at utviklingen på enkelte felt, som på boligfeltet og arbeider, hadde gått baklengs siden de første årene etter ansvarsreformen fra 1990-årene.**

Personer med utviklingshemming som har Varig tilrettelagt arbeid (vta-s)

Dagens situasjon

- Manglende tilbud og valgmuligheter
- Manglende samarbeid og koordinering mellom tjenester og forvaltningsnivå
- Generelt manglende kompetanse om målgruppen, om aktuelle tilbud, om muligheter og begrensninger. Dette gjelder både samfunnet generelt, personer i målgruppen, pårørende, skoler, tjenester, forvaltning, osv.
- Personer i målgruppen tilbys i liten grad kartlegging av evner og ønsker knyttet til arbeid, samt veiledning når det gjelder veien videre
- Mange som avslutter videregående skole har ingen tilbud etter endt skolegang

Veivalg, Informasjons- og karrieresenter

- Et nytt og spennende prosjekt i Vestland fylke
 - Mål om intensjonsavtale: Kommunene (Bergen) – Vestland fylke – Nav Vestland

Veivalg skal bidra til god, relevant og oppdatert informasjon om de tilbud og muligheter som finnes innenfor utdanning, arbeid, rettigheter, aktiviteter og fritid

Veivalg sikrer at du har tilgang til relevant informasjon i egen kommune. Vi tilbyr karriereveiledning for å styrke dine ressurser. Veivalg fremmer inkludering og økt bevisstheten rundt målgruppen og skaper et mer forståelsesfullt og mangfoldig samfunn.

Informasjonsarbeid

- Bidra til god, relevant og oppdatert informasjon om de tilbudene og mulighetene som finnes i kommunen for personer i målgruppen innenfor områdene arbeid, utdanning, rettigheter, aktivitet og fritid
- Etablere en nettside med informasjon fra alle kommunene i Vestland fylke
- Være tilgjengelig for alle som ønsker informasjon

Karriereveiledning

- **Tilby samtaler og kartlegging der personer i målgruppen vil få samme mulighet til å sette egne karrieremål, og bli bedre kjent med egne ressurser, potensiale, talent og evner**
- **Arrangere årlig jobbmesse i Vestland fylke (NB!)**

Samordning av tjenester

- Bidra til å sikre gode prosesser og overganger på tvers av tjenestetilbudene (“sømløse” overganger)
- Bidra til endring og fleksibilitet i tjenestene og gi nye muligheter for den enkelte

Kompetansebygging

- **Bidra til økt kompetansen og bevissthet rundt målgruppen**

Holdningsendring

- **Fremme inkludering og bidra til holdningsendringer i samfunnet**
- **Skape bedre forståelse og aksept for mangfold**

Status Veivalg i dag – og veien videre

- **Drøftingsgruppe**
- **Nettsiden**
- **Veivalgdagene**
- **Prosesser samhandling og forpliktelser (Vestland fylke, NAV Vestland og kommunene)**
- **Nasjonal interesse**
- **Sikre videre drift**
- **Ung Jobb - lærekandidater**

Ordninger for varig tilrettelagt arbeid (NAV)

1. VTA-S (skjermet arbeid, med oppfølging):
kr.235.000,-

- Statlig tilskudd: kr.188.004 (2023)
- Kommunal egenandel (25 %): kr 47.001

2. VTA-O (ordinært arbeid, uten oppfølging)

Tilskudd til bedrift: kr.81.696,-

3. VTA-O (ordinært arbeid, med forsterket oppfølging (NY)

Forskriftsendring - Pilot NAV Vestland

Arbeids- og velferdsdirektoratet skal gjennomføre en pilot hvor man skal jobbe for at personer med utviklingshemming kommer inn i ordinært arbeidsliv.

I Bergen skjer dette gjennom et samarbeid mellom NAV Vestland og HELT MED. NAV ansetter to jobbspesialister.

Årskostnad videregående skole: kr.400.000 – 700.000, -

Helt Med Ung Jobb: kr.120.000,-

Resultat: 60% tilbys arbeid/aktivitet etter praksis

Innbyggere Bergen: 291.940/187.528 (20-66år)

NAKU 1,5%: 2813/2391 (85%)

Aktuelle HELT MED: 359 (15%)

HELT MED Ung Jobb - en modell for å skape bedre overganger fra videregående skole til arbeid

- Skape en god overgang fra videregående skole til ordinært arbeidsliv for elever med behov for tilrettelagt undervisning
- Synliggjøre jobb mulighetene som finnes etter videregående
- Møte den enkelte elev med økte forventinger, og spisse læringsmålene i enda større grad mot forberedelse til voksen- og arbeidslivet
- Bidrar til samarbeid på tvers av forvaltningsnivå både kommunalt og fylkeskommunalt
- Redusere innvilgelse av et fjerde og femte skoleår (som for mange oppleves som «oppbevarings»

Skape en helhetlig sammenheng i den enkeltes liv, der arbeid deler opp hverdagen, skaper sosial tilknytning og inntekt

Informasjonsarbeid

Karriereveiledning

Samordning av tjenester

Kompetansebygging

Holdningsarbeid

VEIVALG

Informasjons- og karrieresenter